

Wstęp

Była to już siódma naukowa konferencja katowicka, organizowana tym razem przez Muzeum Historii Katowic, Urząd Miasta Katowice, Komisję Historyczną Polskiej Akademii Nauk – Oddział Katowice i katowicki oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego, ale stanowiąca kontynuację dotychczasowych spotkań. Cieszymy się z obecności wśród nas badaczy reprezentujących także środowiska naukowe Wrocławia czy Opola, zajmujących się jednak przeszłością Katowic. To kolejne potwierdzenie tezy, że nauka nie zna granic i że tematy katowickie mogą być z powodzeniem podejmowane w różnych środowiskach naukowych.

Liczba siedem to w wielu kulturach, od zamierzchłej przeszłości kultur starożytnych, liczba dominująca, w chrześcijaństwie zaś to liczba święta. Wszyscy znamy powiedzenia „za siedmioma górami, za siedmioma lasami” lub „siódme niebo”. Z liczbą tą łączy się pojęcie pełni. Siódemka jest przecież liczbą niepodzielną. Jest też siedem dni tygodnia, a dzień siódmy to *dies dominica*, dzień Pański, czyli dzień wypoczynku. Zwielokrotnie tej liczby występuje w Nowym Testamencie, gdzie ewangelista mówią o przebaczeniu siedemdziesiąt siedem razy.

Powoli doroczne wrześniowe naukowe spotkania w Katowicach, w gościnnym gmachu Muzeum Historii Katowic i w mieście, które staje się coraz bardziej powszechnie uznawaną stolicą Śląska, nabierają waloru tradycji. Cieszy możliwość spotkania i dyskusji o przeszłości tego miejsca i tej ziemi, nie zawsze docenianej w szerszej skali.

Tym razem dyskutowaliśmy o dziejach medycyny i działalności charytatywnej. To ważne i tak bardzo aktualne właśnie dziś, w obecnych realiach i obecnej sytuacji. Była to zatem także okazja do przypomnienia, jak rozwiązywano sprawy związane z medycyną, lecnictwem i w ogóle problemy opieki społecznej w dawnych czasach, jak z tym w ogóle sobie radzono. Przecież w historii szuka się często przykładów i inspiracji.

Podjęta problematyka została ujęta w trzech grupach tematycznych. Rozpoczął ją blok zatytułowany *Katowickie środowisko lekarskie, dzieje medycyny w Katowicach*. Oba te zagadnienia, bardzo zresztą szeroko potraktowane, przewijały się w pierwszym dniu naszego spotkania. Drugi blok tematyczny obejmował zagadnienia działalności charytatywnej i medycznej. Wreszcie na końcu zaprezentowano kilka różnych tematów, wiążących się jednak z tematem przewodnim konferencji. Wśród nich są ciekawe i ważne kwestie architektury budowli związanych z działalnością medyczną i cha-

rytatywną. Ogólnie rzecz biorąc, konferencja dała nam przekrojowy obraz dziejów medycyny katowickiej, przypomniano także sylwetki pracujących tu lekarzy i rodzaje uprawianej w mieście działalności charytatywnej.

Nasze katowickie konferencje są możliwe dzięki życzliwości i przychylności władz Katowic. Serdecznie w tym miejscu dziękuję w imieniu wszystkich organizatorów i uczestników za zrozumienie i za popieranie naukowych inicjatyw. Podziękowania te składam na ręce pana prezydenta Piotra Uszoka i pana przewodniczącego Rady Miasta Jerzego Forajtera. Dziękuję też wszystkim, którzy mają swój udział w zorganizowaniu konferencji i wydaniu niniejszej publikacji.

Wracając jeszcze do liczby siedem. U ojców Kościoła liczba siedem w aspekcie stworzenia oznaczała wypełnienie, w siódmym dniu bowiem Bóg Ojciec odpoczął. Potem nastąpił jednak dzień ósmy. Ten zaś dzień to dzień samego początku świata, początków jego istnienia i funkcjonowania. Mamy zatem nadzieję, że za rok spotkamy się znów, tym razem na ósmej już konferencji naukowej w Katowicach, żeby dalej zgłębiać różne problemy minionej rzeczywistości miasta i jego okolicy.

Antoni Barciak